

مطلع عشق

خدای متعال از زن و مرد تنها خوشش نمی‌آید، مخصوصاً آنهایی که جوانند و بار اولشان است. مخصوص جوان‌ها هم نیست. خدای متعال از زندگی مشترک و مزدوج خوشش می‌آید.

منبع: پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای Khamenei.ir

امام صادق علیه‌السلام فرموده‌اند: کسی که فرد مجردی را تزویج کند و امکان ازدواج او را فراهم نماید از کسانی است که در قیامت خداوند به آنان نظر لطف می‌کند.

(وسائل الشیعه، ج. ۲۰، ص. ۴۵)

آیا زنان راننده خوبی می‌شوند؟

خانم‌ها و هراس رانندگی

نسرین صفری / روان‌شناس بالینی

روز به روز بر تعداد رانندگان خانم افزوده می‌شود اما هنوز برخی زنان از رانندگی کردن به شدت ترس و هراس دارند و حتی عده‌ای به طور راسخ معتقدند زنان رانندگی کردن بلد نیستند و هر قدر هم صاحب تجربه شوند باز هم نمی‌توانند راننده خوب و مجربی باشند!

از رانندگی‌های آهسته، با احتیاط، سرعت کم و کسل‌کننده برخی خانم‌ها که باعث ترافیک و هرج و مرج می‌شود، پارک‌های دوبلی که به جای ۳۰ سانتی‌متر، متری با جدول خیابان فاصله دارد گرفته تا استیصال راننده خانمی که هنگام دور زدن یا نیم کلاچ با بوق زدن‌های مکرر، متلک‌ها و بدو بیراه دیگر رانندگان مواجه می‌شود تنها نمونه‌هایی از صحنه‌ها و داستان‌های مختلفی از رانندگی خانم‌هاست که در سطح خیابان‌ها شاهد آن هستیم. خانمی به من می‌گفت: «با آن که من مدیر یک موسسه هستم و کارمندان مرد و زن زیادی فرمانبردارم هستند اما باین حال از بنزین زدن به شدت ترس و وحشت دارم. او می‌گفت از این که نتوانم باک بنزین را باز کنم یا این که هنگام بنزین زدن دچار لرزش دست شوم و بنزین بیرون بریزد و متصدی پمپ بنزین پیش همه مردان مرا توبیخ و سرزنش کند یا به من بختند و ضایع شوم به شدت احساس شرم و ترس دارم. دیدن این صحنه‌ها گزاره‌های تغییرناپذیر «خانم‌ها بعد رانندگی می‌کنند»؛ «خانم‌ها از رانندگی کردن ترس دارند» موجب نقش بستن در

ذهن من می‌شود که به واسطه تکرار مکرر آن نیز، بسیاری از ما باور من می‌شود خانم‌ها نمی‌توانند رانندگان قهاری باشند یا آن که آنان رانندگان ترسویی هستند که اعتباری بر کارشان نیست. متأسفانه این باورها تا آنجا در وجودمان ریشه دوانده که مثال‌های نقض آن نیز، تغییری در آنها ایجاد نمی‌کنند.

وای راننده این ماشین زن است!

گرچه طی سال‌های اخیر، مهارت‌های اجتماعی زنان در تمام عرصه‌های اجتماعی رشد چشمگیری داشته و زنان نسبت به دهه‌های گذشته کنشگران فعالی محسوب می‌شوند اما با این حال یعنی با وجود همه این تغییرات، هنوز باورها و کلیشه‌هایی ذهنی علیه زنان وجود دارد که جایی بس تأسف است و تأسف برانگیز تر آن که زنان خود نیز آن را پذیرفته و بر آن سیاق، اندیشه و رفتار می‌کنند. در همین راستا باورها و کلیشه‌های جنسیتی مختلفی درباره رانندگی زنان مطرح است که همگی آنها موبد این مهم است: «خانم‌ها بعد رانندگی می‌کنند»؛ «خانم‌ها رانندگان ترسویی هستند»؛ «خانم‌ها نمی‌توانند رانندگان خوبی باشند» و... این باورهای کلیشه‌ای که هرگز منطبق بر واقعیت نیستند آنچنان از طریق گفتار، نوشتار و تصاویر به یک ایدئولوژی نهادینه و پذیرفته شده‌ای تبدیل شده‌اند که نه تنها مردان بلکه خود زنان نیز، علیه رانندگان هم جنس خود، به طور منفی اظهار نظر می‌کنند، آنها را مورد تمسخر و سرزنش قرار می‌دهند و حتی به طور ناشایستی رانندگان مرد بی مهارت را با اصطلاحاتی چون «فلانی زنانه رانندگی

رانندگی خطرناک است!

علت ترس از رانندگی به دلیل تجربه حوادث تلخی چون تصادف یا مرگ و میر در گذشته است. اگر چه گاهی نیز این ترس ماحصل تربیت و آموزش اشتباه یا احساسات منفی و مبالغه آمیز یا توصیه‌های ناموجه اطرافیان در مورد رانندگی است، مثل پدر یا مادری که به اشتباه و فقط صرفاً به منظور افزایش قدرت توجه و تمرکز فرزند خود هنگام رانندگی، مدام درباره حوادثی تلخی که پیامد بی‌احتیاطی در رانندگی است، صحبت می‌کنند، باعث ایجاد ترس و تقویت آن می‌شوند. تلقینات منفی ضمیر ناخودآگاه را تحت تأثیر قرار داده و باعث ریشه دار شدن ترس در آن می‌شود؛ «رانندگی خطرناک است» پیام همیشگی ضمیر ناخودآگاه این گروه از زنان است که ترس از رانندگی را در آنان تقویت می‌کند.

برخی زنان وقتی پشت فرمان خود رویشان می‌نشینند احساس ترس می‌کنند یا هنگام رانندگی دست‌پاچه می‌شوند و احساس خطر مرگ یا آن که مدام در ذهن شان به تصادف کردن، ناتوانی لحظه‌ای شان برای تصمیم گیری یا از دست دادن کنترل شان هنگام رانندگی فکر می‌کنند، گاهی این وضعیت آن چنان پایدار است که فرد برای فرار از رانندگی مدام بهانه می‌آورد. گاهی اوقات

روانی، اجتماعی، شخصیتی و از همه مهم‌تر تفاوت در ساختار مغز و حتی تفاوت در ژنتیک و توانایی‌های شناختی زن و مرد باشیم، آنچه فطرت را در نهاد زن و مرد تعبیه شده، به طور حتم قابل تغییر نیست و باید به یقین بپذیریم این دو جنس، در مهارت‌ها و قابلیت‌های مختلف، عکس‌العمل‌های متفاوتی دارند اما این به آن معنا نیست که یک زن هرگز نمی‌تواند قابلیت فکری و رفتاری به قوت مردانه داشته باشد یا برعکس. همین وضعیت در مورد رانندگی زنان نیز مطرح است این باور در باطن اشتباه است که بپذیریم مردان نسبت به زنان مهارت رانندگی بیشتری دارند یا این باور کاملاً اشتباه است که تصور کنیم راننده زن خوب راننده‌ای است که خصلت‌های مردانه در رانندگی دارد، اگر چه شاید هنگام رانندگی، برخی زنان نسبت به مردان توانایی کنترل کمتری بر شرایط داشته باشند اما تحقیقات نشان داده است زنان نسبت به مردان محتاط و قانون پذیر ترند و همین دو مولفه گاهی نشانه کم مهارت بودن آنها تلقی می‌شود.

مهارت‌ها را جوری دیگر باید دید

متأسفانه تعریف، تعبیر و تفسیر ما از رانندگی و راننده خوب بودن در پایه و اساس اشکال دارد. برخی از مابه اشتباه گمان می‌بریم راننده خوب بودن یعنی شومآوری رانندگی کردن! اگر چه ترس و فرزند بودن در کلاچ گرفتن، ترمز کردن، گاز دادن و سبقت گرفتن از مصداق مهم مهارت در رانندگی است اما به عنوان شرطی لازم محسوب می‌شود نه کافی. حال اگر چه زنان ممکن است در این بخش فاقد مهارت باشند اما بی تردید آگاهی و رعایت اصول، قوانین و نظم رانندگی توسط آنان، که ضامن حفظ امنیت خود و دیگران است، بیش از قدرت عکس‌العمل‌های فردی آنان حائز اهمیت و توجه است. اگر با این نوع نگاه به رانندگی و مهارت‌های زنان توجه کنیم در می‌یابیم که زنان رانندگانی بس محتاط و حرفه‌ای هستند!

می‌کند» مورد خطاب قرار می‌دهند. و این نشان از آن است که کلیشه‌های جنسیتی نهادینه شده در مورد رانندگی زنان، چنان قدمت پایداری دارند که عدم توانایی، نداشتن مهارت و اعتماد به نفس در رانندگی، صرفاً رفتاری مختص زنان تعریف می‌شود آنچنان که گویی انگار، رانندگی هنری است که نزد مردان است و بس!

مردان همیشه معترض و آماده تمسخر

مهارت نداشتن زنان در رانندگی یا حتی ارتکاب آنان به خطاهای سهوی رانندگی که برابر با احتمال ارتکاب مردان به همان خطاهاست، متأسفانه از جانب برخی افراد، بخصوص مردان، به طور مبالغه آمیزی مورد توجه قرار می‌گیرد. خودروی پارک شده‌ای را در نظر بگیرید که کمی از جدول فاصله دارد فقط کافی است بدانیم خانمی راننده آن است آنگاه شروع به تمسخر می‌کنیم این در حالی است که اگر متوجه شویم صاحب همان خودرو مرد است قطعا به دنبال فلسفه بافی و دلایلی خواهیم بود که علت این اشتباه را توجیه کند. متأسفانه بسیاری از مردان جامعه ما به اشتباه مرتکب این رفتار ناپسند می‌شوند. سرزنش و تمسخر کردن رانندگی زنان، آنچنان ملکه ذهن برخی از مردان شده که به طور کاملاً ناخودآگاه در جست و جو و انتظار دیدن کوچک‌ترین خطا از جانب زنان هستند تا شروع به تحقیر و بدخلقی کنند، گویی با این کار می‌توانند خودنمایی کرده و خود را بالاتر فرض کنند!

این رفتار مشمئزکننده نه تنها ریشه در نگاه تبعیض آمیز جنسیتی دارد بلکه مزید بر علت شده و بر این مشکل دامن می‌زند. رفتار درست و به دور از تحقیر و کمک رسان مردان نه تنها فوایدی بی دلیل رانندگی در زنان را از بین می‌برد بلکه باعث ارتقای مهارت آنها در رانندگی نیز می‌شود.

زن است دیگر، نمی‌تواند...

نمی‌توانیم و نمی‌خواهیم منکر تفاوت‌های جسمی،